

POČÍTAČOVÁ PROFESNÍ A PRACOVNÍ DIAGNOSTIKA

METODICKÁ PŘÍRUČKA 7 MODUL B

**INTERPRETACE VÝSTUPŮ TESTŮ
VE VERZI 9.0**

(PRO PORADCE)

TUTO PŘÍRUČKU DOPORUČUJEME PROSTUDOvat PŘED INTERPRETACÍ VÝSTUPŮ Z COMDI.

Vydal kolektiv RCV, s.r.o.
r. 2022

COMDI je registrovaná ochranná známka.

Obsah:

1.	INTERPRETACE VÝSTUPŮ	3
1.1	ZJIŠŤOVÁNÍ PROFESNÍCH ZÁJMŮ	3
1.2	ZJIŠŤOVÁNÍ PROFESNÍ ORIENTACE.....	4
1.3	ZJIŠŤOVÁNÍ ÚROVNĚ VĚDOMOSTÍ A ZNALOSTÍ	6
1.4	TESTY NA ZJIŠŤOVÁNÍ SCHOPNOSTÍ, VLOH ČI TALENTU	7
1.5	TESTY OSOBNOSTNÍCH PŘEDPOKLADŮ.....	9
1.6	TESTY TYPU OSOBNOSTI (TEMPERAMENTU).....	12
1.7	PŘEDPOKLADY V PROFESNÍM ZAMĚŘENÍ /SMĚRU/:	19
1.8	DOPORUČENÉ OBORY A PROFESE	22
2.	REKVALIFIKAČNÍ KURZY	25
3.	TISK A PRÁCE S VÝSLEDKY PROFESNÍ DIAGNOSTIKY	32
4.	ZÁVĚREM	32

Informace o testech v Modulu B

1. INTERPRETACE VÝSTUPŮ

Modul B je sestaven z ucelené testové baterie, která obsahuje:

Základní baterie testů:

1. Testy zájmů na bázi dotazníku
 - a) z hlediska profesních činností,
 - b) z hlediska samotných profesí.
2. Testy vědomostí ve formě zkušebních otázek pro zjištění
 - a) gramotnosti v mateřském jazyce,
 - b) matematická gramotnosti.
3. Testy schopností pro zjištění výkonu klienta z několika pohledů pomocí úloh a jejich řešení
4. Testy osobnosti – dotazníkové metody pro zjištění osobnostních předpokladů v profesní orientaci.

Zpracování dat z testů:

Z důvodu náročnosti programu a vyhodnocování dat není možné na tom pracovišti, kde se provádí vyšetření, instalovat i program vyhodnocovací. Je to z důvodu ochrany produktu před zneužitím, z důvodu ekonomické náročnosti vyhodnocovacích programů a softwarového vybavení pracoviště a z důvodu potřebné standardizace, která je validnější při centrálním zpracování dat. Proto se výsledky testů vyhodnocují v centrálním diagnostickém pracovišti. Přenos dat je prováděn dohodnutým způsobem pomocí internetu-webu. Výsledky jsou zakódovány pod přiděleným variabilním symbolem (osobním číslem účastníka). Takto přenesená data do centra diagnostiky se zpracovávají ve speciálním vyhodnocovacím programu. Upravují se na základě vyhodnocovacích klíčů dle použitých testů a potřebných výstupů.

Výstupy zpracované počítačem jsou vždy na dvou tiskopisech. První tiskopis je grafické vyobrazení hodnot klienta bez popisu, druhý tiskopis má pojmově popisný charakter. Označení grafů a popisů je na tiskopisech totožné. Pro interpretaci výsledků je zapotřebí sledování obou tiskopisů současně. Takto zpracované výstupy jsou jedním ze způsobů ochrany dat o osobnosti dle Listiny lidských práv. Tyto výstupy jsou zpravidla k dispozici odbornému poradci. Pro klienta je vhodnější zkrácená verze výstupu, kde zároveň vzájemným podpisem klienta a poradce je možné se dohodnout na další spolupráci.

1.1 Zjišťování profesních zájmů

- a) Svým způsobem jsou zájmy u člověka velmi důležité, ať jde o jejich šíři, nebo hloubku. Důležité je to, že motivují člověka do různých činností. Pokud zájmy přejdou do pracovních činností, stanou se pro člověka jednou z forem odměn

např. i nehmotného charakteru, jako jsou spokojenost, uspokojení atd. jako základní potřeby v životě člověka. Testy mají podobu dotazníků. Kladenými otázkami se postupně zjistí profesní a pracovní orientace člověka. Dotazník má za úkol odhalit zaměření člověka bez ohledu na to, jaké jsou jeho současné konkrétní představy o budoucím životě. Představy mohou být často zkresleny různými vlivy sociálního prostředí. Dotazník není časově limitován.

- b) Vyhodnocovací klíče jsou nastaveny na vzájemné porovnávání profesních činností a profesí, které s těmito činnostmi mají vazby.
- c) Výstupem zájmových dotazníků je škála šesti dělnických profesí (ze 120 nabízených) nejvíce bodově ohodnocených, o které projeví klient zájem. Výstupy jsou znázorněny v grafickém provedení. Podle nich se účastník rychle orientuje ve svých skutečných profesních zájmech. Konečné hodnoty se vyjadřují v procentech. Maximální hodnota je stanovena na 90 %. Klient zde nemusí najít tu profesi, o kterou má vyložený zájem, protože nemá možnost vybírat ze všech existujících dělnických profesí dle katalogu prací, ale jen z určitého vzorku typických profesí, který je charakteristický pro profesní orientaci klienta, a proto se dají z něho dobře odvodit požadavky klienta.

Interpretace výsledků – profesní zájmy

Porovnáváme, o jaké profesi klient žádal ve vstupním dotazníku a jaké profesi volí v testovém dotazníku.

- a) Pokud se klient shoduje v profesní orientaci, tj. jak ve vstupním dotazníku, tak ve volených profesích v testovém dotazníku stejného názvu nebo podobného zaměření, je zřejmé, že klient je již motivován pro určitou oblast nebo konkrétní profesi. Ve vyhodnocování dochází ke zvýhodnění ve prospěch klienta.
- b) Klient, který se zásadně rozchází v profesních požadavcích a v testové nabídce profesí, není zvýhodňován v dalším hodnocení.
- c) Může nastat situace, že ve vstupním dotazníku, a i v testovém dotazníku je profesní orientace shodná, ale je zřejmé, že klient profesi nebude moci vykonávat např. z důvodu:
 - zdravotních,
 - přesycenosti trhu práce,
 - nemožnosti zaškolení,
 - neodpovídající úrovně dosaženého vzdělání.V tomto případě se ponechává zvýhodnění, ale v dalších vyhodnocovacích klíčích jsou, nebo na žádost zadavatele mohou být, nastavena určitá omezení (bilance) a klientovi se v konečné výstupu žádaná očekávaná profese nezobrazí.
- d) V grafickém znázornění zájmu klienta bereme v úvahu jen zájmy o profesi nad 50 % a výše.

1.2 Zjišťování profesní orientace

- a) Druhá část zájmového dotazníku je zaměřena na činnosti pro možné profesní uplatnění člověka. Činnosti přímo nebo nepřímo souvisejí s pracovní náplní profesí uvedených v prvním dotazníku. Výstupem těchto dvou dotazníků je procentuální vyjádření profesního zaměření a zájmu účastníka v jedenácti oblastech činností dle odborného zaměření. Jedná se o zaměření v oborech:

- stavební výroba,
 - dřevozpracující výroba,
 - strojírenská výroba a elektro-výroba,
 - potravinářská výroba,
 - textilní, gumárenská a kožedělná výroba,
 - umělecká a řemeslná výroba,
 - lesní a zemědělská výroba,
 - obchod a služby,
 - sociální péče, zdravotnictví a zdravotnická výroba,
 - společná povolání dělnická (vyskytující se ve většině provozů, např. uklízeč),
 - společná povolání administrativní (vyskytující se ve všech provozech, např. sekretářka).
- b) Hodnotící klíč je postaven na bázi srovnávání volených činností typických pro daný obor a volbou profesí směřujících k daným oborům. Klient přidělenými body stanovuje výši svého zájmu. Dotazník není časově limitován.
- c) Výstupy jsou znázorněny v grafickém provedení. Podle nich se lze rychle orientovat v zájmech klienta o určitou oblast. Hranice průměru je stanovena na 50 %.

Interpretace výsledků – profesní orientace

Výsledky jsou důležité pro celkové zjišťování předpokladů účastníka a v kombinačním propojení s dalšími testy napomáhají vytvářet strukturu osobnosti pro porovnání s profesiogramy (číselné a slovní vyjádření charakteristik jednotlivých profesí).

Příklady hodnocení klienta:

- a) V nadpoloviční většině dosahují grafy 50 % a výše. S tímto klientem se bude velmi dobře pracovat, je variabilní a bude ochoten v závěrečných výsledcích přistoupit na nejhodnější profesi nabízenou z naší strany.
- b) Všechny grafy, nebo většina, se nachází pod hranicí 50 %, jen jeden nebo dva se nachází na 50 %, z toho se dá předpokládat, že klient je svými zájmy úzce motivovaný a že inklinuje jen k některým profesím, které se dají vyčíst z grafu A. V případě jiných závěrečných výsledků je někdy obtížné přesvědčit klienta pro námi nabízený obor a profesi.
- c) Klient preferuje pouze graf č. 11 – Společná povolání II., přitom má zpravidla ukončené pouze základní vzdělání. Značí to, že jeho zájmy směřují do oblasti technicko – administrativních profesí. Zpravidla tyto profese jsou vhodné pro klienty s ukončeným úplným středním vzděláním (maturitou). Pokud klienta nechceme odradit, velmi záleží na výsledcích testů vědomostí a schopností. Zpravidla výsledky interpretujeme tak, že pro naplnění jeho zájmů je zapotřebí získat studiem příslušné vzdělání.
- d) Všechny grafy se pohybují pod úrovní 50 %. Znamená to, že klient prakticky nemá zájem o žádnou profesní oblast. Klient není dostatečně motivován pro pracovní zařazení a následné uplatnění na trhu práce. I když přistoupí na vytypovanou profesi pro zaškolování, bude zpravidla problémový. Bude vyžadovat zvýšenou kontrolu a vedení.

1.3 Zjišťování úrovně vědomostí a znalostí

Testy na zjišťování úrovně vědomostí a znalostí jsou odrazem běžných potřeb člověka ve svém životě a profesi.

Testy jsou zaměřené na:

- jazykovou gramotnost,
- počítařské dovednosti.

Z důvodu korektnosti práce klienta jsou testy předkládány v několika modifikacích stejné náročnosti a pro účastníka náhodně voleny, zpravidla ve variantě A a variantě B. Náročnost testů odpovídá učivu 7. ročníku základní školy. V gramatickém testu mají otázky zpravidla vazbu jen na pravopis. Pro matematický test byl upraven jeden ze standardizovaných testů souboru V.I.T. Délka trvání testů je časově limitována. I se zácvikem pracuje klient cca 10 minut.

Hodnocení výsledků testů je bodové, tj. kolik správných odpovědí je v časovém limitu zaznamenáno. Bodové hodnoty se v centrální kartotéce převádí na stanovou desetibodovou stupnici a pro lepší orientaci na stupnici od 50 bodů do 150 bodů, což je vymezeno i na výstupu. Dosažených 100 bodů je bráno jako průměrná hodnota klienta.

Výstupem je grafické bodové znázornění hodnoty jednotlivých testů. Výsledky mohou být vodítkem pro stanovení profesních předpokladů z hlediska zaměření a náročnosti.

Interpretace výsledků – úroveň vědomostí a znalostí

Grafické znázornění nám ukazuje úroveň základních vědomostí (gramotnosti) ve dvou stěžejních předmětech – gramatiky v českém jazyce a logiky v matematice. Rozhraní je 100 bodů.

Příklady hodnocení klienta:

- a) Bodové hodnoty se pohybují v pásmu 95–105 v obou testech. Klient je vhodným typem pro zaškolování v dělnických profesích.
- b) Hodnocení se pohybuje pod pásmem 95 bodů. Klient bude mít potíže při teoretickém zaškolování.
- c) Klient se pohybuje v obou grafech v pásmu 110 a výše. Pokud dosáhl pouze základního vzdělání, je zřejmé, že svými vědomostmi odpovídá pro studium na střední škole s maturitou, ale z určitých důvodů nedokončil vzdělání, nebo o toto vzdělání neusiloval. Takovýto klient se zpravidla obtížně adaptuje na dělnickou profesi a má často pocit nedocnění.
- d) Bodově rozdílné grafy cca o 15 bodů a výše. Je zřejmé, že klient se obtížně prosazoval i ve středním školství. Mohou zde hrát úlohu např. i poruchy dyslexie, dysgrafie atd. Pokud se výstupy pohybují v obou grafech i s touto rozdílností nad pásmem 100 bodů, je zapotřebí preferovat tu profesi, která má vazbu na vědomosti s vyšším bodovým hodnocením.

V úvahu musíme brát i věk klienta a dobu od ukončení školní docházky.

1.4 Testy na zjišťování schopností, vloh či talentu

- a) Jde o zjišťování určitého druhu kvalifikace, hledání možné specializace, ve které by byl člověk úspěšný, na základě schopností a získaných zkušeností. To předpokládá zvládnutí určitých činností. Dá se říci, že tyto testy modelují profil člověka z hlediska jeho produktivity a výkonu.

Celá baterie testů schopností je sestavena z jedenácti subtestů se zaměřením na:

- verbální logiku,
- numerickou logiku,
- percepční logiku,
- prostorovou představivost,
- technické schopnosti,
- bystrost,
- analytické schopnosti,
- úroveň paměti,
- reakce na podněty,
- koncentraci pozornosti a vůli,
- svalovou koordinaci a jemnou motoriku.

Testy jsou časově limitovány a stanovují výkonové hodnoty klienta, jak z hlediska různých zaměření logického uvažování, tak z hlediska úrovně koncentrace pozornosti a soustředěnosti, úrovně smyslových analyzátorů, prostorové orientace a reakce na podněty se zapojením motoriky.

Maximální délka trvání jednoho testu je pět minut. Maximální délka trvání celé testové baterie je cca 50 minut.

- b) Hodnocení testů je převáděno pomocí klíčů do stenové podoby a do bodových hodnot v pásmu od 50 do 150 bodů. Testy byly jednotlivě ověřovány na cca 2000 klientech s dosaženým základním vzděláním, a to ve více variantách. Za základ bylo vybráno 11 testů, které dosti komplexně profilují osobnost klienta z hlediska jeho výkonů, které jsou jednotlivě nebo v souboru potřebné pro škálu nabízených dělnických profesí. Proto v centrální kartotéce jsou údaje zpracovány a posuzovány buď samostatně, nebo v kombinacích. Kombinacemi vzniká asi 55 různých variant schopností pro určité typy povolání a možnou profesní kariérovou dráhu v určité specializaci.
- c) Výstupem testů je grafické znázornění úrovně jednotlivých schopností v bodovém vyjádření v rozmezí od 50 do 150 bodů. Průměrná hodnota schopností je stanovena na 100 bodů. Bodové hodnoty jsou posuzovány jako u vědomostních testů.

Interpretace výsledků – zjišťování schopností, vloh či talentu

Testy jsou zaměřené na to, jak se klient dokáže vypořádávat s novými problémy, jak dokáže logicky uvažovat, jak dokáže být pohotový a správně se rozhodovat.

Při posuzování dosažených výsledků stojí za zvážení ty hodnoty, které jsou 100 bodů a výše.

S1 – Verbální logika

- vyjadřuje schopnost slovního logického myšlení, nalézt to správné slovo psané nebo mluvené v pravý čas. Ukazuje na bohatost slovní zásoby a na vyjadřovací schopnosti. Ta jsou zapotřebí v oborech, jako jsou obchod, služby, kultura vzdělávání.

S2 – Numerická logika

- je to schopnost myslet v číslech, a ne jenom s nimi manipulovat. Jsou to tzv. rychlé počty, kdy je zapotřebí rychlého číselného vyhodnocování a srovnávání čísel. Je zapotřebí v oborech s ekonomickým zaměřením a tam, kde manipulujeme např. s penězi.

S3 – Percepční logika

- schopnost, při které z abstraktních informací vyvozujeme závěry. Tato schopnost do jisté míry zachycuje tvořivost a schopnost hrát a měnit role, schopnost vnímat, mít empatii a flexibilitu. Vhodné pro obory s tvůrčím zaměřením, v uměleckých řemeslech, výzkumu a podnikání.

S4 – Prostorová představivost

- schopnost si vizuálně představit trojrozměrný objekt na základě dvojrozměrné informace. Je jí zapotřebí k pochopení výkresů a plánů. Je zapotřebí v oborech kde se provádí konstrukce a sestavování dílů, v aranžování dle předloh. Rovněž je zapotřebí v oborech, kde je zapotřebí si vštípit a vybavit si určitý prostor a orientovat se v něm, popřípadě jej dotvářet podle svých představ.

S5 – Technické schopnosti

- schopnost řešit praktické problémy, které nás ve světě obklopují. Určují stupeň přirozenosti v jednání a manipulací s věcmi, ukazují na určitou praktičnost a schopnost chápat věci a jejich vztahy v posloupnostech a funkcích. Schopnost se rychle orientovat v pracovních postupech. Uplatnění v technických oborech a v oborech kde je zapotřebí logika s využíváním zkušeností a praktických dovedností.

S6 – Bystrost

- je to schopnost, jež umožňuje velmi rychle a přesně se vyrovnávat s rutinními úkoly. Schopnost rychle reagovat na změny, které mohou mít určitou pravidelnost i na náhodné změny, které již někdy byly řešeny. Spočívá v rychlosti přijímání a zpracovávání vnějších podnětů a reagování na ně. Tuto schopnost lze během života cvičit a zdokonalovat. Jsou zapotřebí v oborech s rutinní nacvičenou prací, a pokud se jedná o činnosti související se slovní komunikací, vyjadřuje tato schopnost stupeň přirozené inteligence a společenského vystupování.

S7 – Analytické schopnosti

- je to schopnost odvozování logických spojitostí, rychlého myšlení a řešení problémů. Je zde zastoupeno využití minulých zkušeností spojených s kombinačními schopnostmi. Analytické schopnosti se využívají v oborech, kde je zapotřebí úsudku a z několika možností volby správného rozhodnutí. Uplatňují se tam, kde se řeší krize a zvýšená možnost konfliktních situací. Tam, kde je nutné se rozhodovat v nestandardních situacích.

S8 – Pamětní schopnost

- zjišťuje tzv. vizuální paměť, kterou zjišťujeme, na jakou dobu a v jakém rozsahu si dokážeme vštípit do paměti v časovém limitu určité věci a jevy se schopností si je zpětně a správně vybavit. Test zachycuje škálu paměti od neschopnosti si zapamatovat až po tzv. fotografickou paměť. Jedná se především o krátkodobou paměť na velké množství vizuálních podnětů. Zachycuje i schopnost učit se. Paměť se dá do jisté míry cvičit v prostředí, ve kterém se opakují podněty. Proto ji lze využít v oborech, kde je zapotřebí si vybavit větší množství předmětů, jevů a pojmů.

S9 – Reakce

- test je zaměřen na zjišťování reaktivního času, tj. za jakou dobu dokáže ruka zareagovat na zrakový podnět (od spatření k reagování). Tato schopnost je důležitá tam, kde potřebujeme rychlého rozhodování a motorického bezděčného jednání. Je to zautomatizovaná reakce, kdy naučený úkon provádíme povědomě bez zapojeného myšlení. Schopnost je důležitá v oborech s monotónní prací, kde je práce honorovaná od počtu provedených úkonů stále se opakujících, nebo v oborech, kde je v očekávání určitý podnět, na který musíme bezprostředně reagovat.

S10 – Koncentrace

- schopnost dlouhodobě koncentrovat pozornost a provádět úkony stále se stejnou přesností, rutinou a bez chybovosti. Test snímá i dobu zapracovanosti člověka do bezchybných úkonů, rychlost provádění bezchybných úkonů, chybovost počáteční a koncovou. Snímá výpadky v pozornosti a unavitelnost. Schopnost se uplatňuje v oborech s dlouhodobým pracovním nasazením v určitém pracovním tempu s potřebnou dávkou soustředění. Využívá se neúmyslné pozornosti, která dle potřeby přechází krátkodobě v pozornost úmyslnou.

S11 – Koordinace

- odhaluje úroveň koordinace pohybu na základě zrakového vnímání. Test odhaluje, na jakém stupni je naše motorika jemných a přesných pohybů. Ukazuje, jakou máme svalovou koordinaci, jak máme jemné pohyby spojené s reakcí na určité podněty. Ukazuje, do jaké míry jsme schopni přetvářet naše představy do naší motoriky a zpětně provádět vizuální kontrolu. Důležitá je v oborech, kde je zapotřebí zručnosti, jemné ruční manipulace spojené s ladností a přesností pohybu.

Schopnosti úzce souvisí s mírou talentu pro výkon určitého povolání. Při komplexním posuzování klienta nám mohou úrovně jednotlivých schopností dotvářet mozaiku pro naše správné poradenské rozhodování.

1.5 Testy osobnostních předpokladů

- a) Testy osobnostní nám charakterizují a modelují povahové vlastnosti člověka, které jsou důležité nejen pro jeho osobní život, ale i pro bezproblémové vykonávání určitého povolání ve spojitosti se společenskou komunikací a vztahy mezi lidmi. Proto v současné době i zaměstnavatelé kladou důraz na to, jak se budoucí zaměstnanec zapojí a „zapadne“ do pracovního týmu a bude jeho oporou, nebo zda člověk je spíše

individualista orientovaný na samostatnou práci. Povahové vlastnosti a jejich rysy se během života mění buď vývojem člověka, nebo přizpůsobováním se prostředí, ve kterém se realizuje. Testy osobnostní mají strukturu dotazníkovou, to znamená, že jedinec je veden řízenými otázkami, na které odpovídá volbou z několika možností, jak by přibližně v daných situacích jednal, nebo jak na něho citově působí.

Otázky zdánlivě nesouvisí se žádným povoláním, ale celkový osobnostní profil člověka je důležitým prvkem pro strukturu určité profese.

Osobnostní testy nejsou časově limitovány, proto účastník musí odpovědět na všechny otázky. Délka práce účastníka se odhaduje asi na 20–30 minut. Je to závislé na rychlosti čtení testu a na schopnosti rychlého rozhodnutí.

Otázky sledují tyto vlastnosti osobnosti:

+ (silné stránky osobnosti)			- (slabé stránky osobnosti)		
Č.	Ozn. t.	Název osobní vlastnosti	Č.	Ozn. t.	Název osobní vlastnosti
O1.	JAKO	Aktivní	O9	PAO	Pasivní
O2	STO	Stabilní	O10	LAO	Labilní
O3	DOO	Dominantní	O11	SUO	Submisivní
O4	RAO	Racionální	O12	SMO	Smyslový
O5	EXO	Extrovertní	O13	INO	Introvertní
O6	CIO	Citlivý	O14	NCO	Necitlivý
O7	EMO	Emotivní	O15	NEO	Neemotivní
O8	PRO	Prioritní	O16	SEO	Sekundární

b) V centrální kartotéce se zpracovávají výsledky jednotlivých odpovědí a z údajů jsou vytvářeny kombinace. Údaje nám vytváří mozaiku hodnot, které jsou dávány do souladu a srovnávány s profesiogramy jednotlivých profesí. Celkem tato dotazníková metoda vyhodnocuje 150 vlastností osobnosti, z nichž zobrazujeme jen typické pro naše potřeby, které jsou výše uvedené.

c) Pro klienta je výstupem grafické znázornění 16 základních vlastností, které lze sestavit jako protipóly 8 + 8, na silné stránky osobnosti a na opačné, slabší stránky osobnosti. Závislosti jsou na sobě úměrné. Podle jednotlivých vlastností a výše jejich hodnot se poradce dokáže orientovat v osobě klienta.

Interpretace výsledků – osobnostní předpoklady

Hodnoty jsou vyjádřeny v procentech. Normou pro běžného a „bezproblémového“ člověka je brána hodnota 40–60 %. Jedinec, který se vychyluje v hodnotách nad 60 %, nebo pod 40 %, začíná být v těchto uvedených vlastnostech atypickým vůči průměru a díky tomuto vychýlení může mít určité střety v sociálním prostředí, což vede k možným vnitřním nebo k vnějším konfliktům s tímto prostředím. I když silné a slabé stránky charakteru osobnosti jsou zrcadlově hodnocené např. O1 a O9, O2 a O10 atd., pro rychlejší orientaci podáváme výklad všech pojmů vlastností osobnosti.

Stručný výklad jednotlivých pojmů:

a) (+) Silné stránky osobnosti:

- O1 Aktivní – klient je činný, činnost je vyvolána vlastní snahou, je schopný vyvolat určitou změnu, je ochoten spolupracovat. Pokud přesahuje hranici průměru, vyvolává v prostředí dojem přílišné snaživosti a vnucování se. V opačném případě vstupuje do pásma pasivity.
- O2 Stabilní – projevuje se trvalostí, pevností, odolností proti vychýlení, schopností udržet osobnost bez výkyvu při zátěži, vyvážený přístup a stálost v pracovním prostředí. Zvýšená, nadprůměrná stabilita charakterizuje přílišnou odolnost vůči změnám, obtížnou přizpůsobivost. Opakem je labilita.
- O3 Dominantní – klient se dokáže sám za sebe rozhodovat, říci svůj názor, dokáže se zdravě profesně prosadit, uplatnit své vědomosti a zkušenosti. Nadprůměrně hodnota vede k dominanci, tj. ke sklonu ovládat druhé, k sebeprosazování. Opakem je submise.
- O4 Racionální – je rozumný, dokáže o věcech přemýšlet a udělat si vlastní úsudek, dle kterého je schopen se sám rozhodovat. S hodnotou nadprůměrnou vykazuje určité projevy obav, přezkoumávání stavu a vyvolávání nedůvěry. Opakem je smyslovost.
- O5 Extrovertní – je ochotný spolupracovat v sociálním prostředí, otevřený, vstřícný změnám, snadno sociálně adaptabilní. V nadprůměrných hodnotách je příliš živý, rušivý, se sklonem odvádět pozornost od pracovních povinností. Opakem je introvertní.
- O6 Citlivý – schopen vnímat určité podněty s vyšším prahovým rozlišením, se zapojením svých smyslů a s vyšší společenskou vnímavostí. Projevuje se taktností a jemností v jednání. Nadprůměrná hodnota značí společenskou vtíravost. Opakem je necitlivost.
- O7 Emotivní – dojmavý, citový ve vztahu ke svému okolí, projevující se bezprostřední reakcí na podněty a přirozeností v jednání. Nadprůměrná hodnota se projevuje přemírou vzrušivosti a prosazování se pomocí citových nepřiměřených reakcí. Opakem je neemotivnost.
- O8 Prioritní – charakterizující se radostí z prvenství, z dosaženého výsledku a úspěchu, se snahou soutěžit a vyhrávat, zdravě se prosazovat. Nadprůměrná hodnota charakterizuje nezdravou ctižádnost, prosadit se za každou cenu a neumět prohrávat. Opakem je sekundarita.

b) (-) Slabé stránky osobnosti:

- O9 Pasivní – pokud je hodnota v pásmu průměru, hodnotíme jen silnou stránku osobnosti – aktivní. Nadprůměrná hodnota charakterizuje klienta jako nečinný, neúčastný, s pokleslou iniciativou, se ztrátou zájmu se uplatnit provázenou lhostejností, s nedostatečnou motivací se zapojovat do spolupráce.

- O10 Labilní – pokud je hodnota v pásmu průměru, hodnotíme jen silnou stránku osobnosti – stabilní. Nadprůměrná hodnota charakterizuje nevyváženost, kolísavost, hlediska emocí nepředvídatelné změny nálad, v pracovním procesu únavnost, nestálost, únik od problému v krizových situacích.
- O11 Submisivní – pokud je hodnota v pásmu průměru, hodnotíme jen silnou stránku osobnosti – dominantní. Nadprůměrná hodnota charakterizuje tendenci se zcela podřizovat, nechat se vést a ovládat, nedostatečné sebevědomí, neschopnost se prosadit a poukázat na své přednosti, vědomosti a dovednosti.
- O12 Smyslový – pokud je hodnota v pásmu průměru, hodnotíme jen silnou stránku osobnosti racionální. Nadprůměrná hodnota charakterizuje klienta se silnou vnímavostí okolí s přeceňováním významu smyslů nad rozumovou stránkou s převládající snahou jednat intuitivně a nahodile bez logických vazeb, úsudků a soudů.
- O13 Introvertní – pokud je hodnota v pásmu průměru, hodnotíme jen silnou stránku osobnosti – extrovertní. Nadprůměrná hodnota charakterizuje zaměřenost klienta do vlastního nitra, se ztrátou kontaktu s realitou, s obtížnou komunikací s vnějším prostředím, se snahou se izolovat a nezapojovat se do kolektivních činností.
- O14 Necitlivý – pokud je hodnota v pásmu průměru, hodnotíme jen silnou stránku osobnosti – citlivý. Nadprůměrná hodnota charakterizuje obtížnost nebo neschopnost rozlišování přichozích podnětů, těžkopádností v jednání, netaktností a neschopností vnímat nebezpečí, s nízkou empatií pro zapracování a pracovní činnosti.
- O15 Neemotivní – pokud je hodnota v pásmu průměru, hodnotíme jen silnou stránku osobnosti – emotivní. Nadprůměrná hodnota je u klienta provázena určitou uzavřeností, upjatostí, ostražitostí a nepřirozeností v projevech, se stíženou schopností týmově pracovat, necitlivostí, nekompromisností a tvrdostí v jednání.
- O16 Sekundární – pokud je hodnota v pásmu průměru, hodnotíme jen silnou stránku osobnosti – prioritní. Nadprůměrná hodnota je známkou druhotnosti v chování a jednání, neodpovědností a zaštiťováním se někým jiným, bez vlastního názoru, s tendencí vyčkávat v nerozhodných a konfliktních situacích.

Vlastnosti osobnosti jsou odrazem chování a jednání člověka v pracovním procesu. Na nadprůměrné hodnoty je zapotřebí klienta upozornit a naznačit možné nesnáze v přístupech sociálního prostředí k jeho osobě. Vlastnosti osobnosti se v sociálním prostředí dají do značné míry ovlivňovat a měnit.

1.6 Testy typu osobnosti (temperamentu)

- a) Testy jsou zaměřené na dynamiku osobnosti, které souhrnně označujeme pojmem temperament. Temperament se projevuje v našem vnitřním duševním prožívání a navenek naším způsobem chování. Z hlediska temperamentu se naše chování nejvíce projevuje v zátěži psychické či fyzické. Temperament nejvíce ovlivňuje citový život a motoriku člověka. Proto z hlediska temperamentu nejčastěji sledujeme sílu, rychlost a vyrovnanost. V testové baterii byla pro vyjádření hodnot použita teorie

I. P. Pavlova, který temperamentovou strukturu osobnosti rozděluje do čtyř typů osobnosti – sangvinik, **cholerik, flegmatik a melancholik**.

- b) Hodnotící klíče jsou zaměřené na zátěžové pracovní situace projevující se monotónností, únavou, pracovním stresem, sníženou koncentrací pozornosti a akceschopnosti nervové činnosti. Jednotlivé typy osobnosti tvoří celek osobnosti, proto součet hodnot dává 100 %. Člověk, který má u některého typu hodnoty vyšší jak 25 %, se stává určitým typem osobnosti. Každý typ má jak kladné, tak záporné vlastnosti, které mohou v budoucí profesi hrát kladnou i zápornou roli. Pokud některý typ osobnosti u nás výrazně převládá, je zapotřebí si uvědomit, jak se asi navenek projevují a jak mě vnímá mé okolí.
- c) Grafické znázornění charakterizuje typovou strukturu osobnosti v uvedených čtyřech základních typech – sangvinik, cholerik, flegmatik, melancholik. Rovnoměrné zastoupení jednotlivých typů je 25 %. V pásmu 20–30 % je stanovena určitá neproblémová norma klienta. Při hodnotě nižší než 20 % se prakticky tento typ u člověka nevyskytuje. Pokud je hodnota vyšší jak 30 %, může se očekávat výraznější zastoupení tohoto typu a jeho kladných či záporných charakteristik.

Interpretace výsledků – typ osobnosti

Který typ výrazně převládá (jeho hodnota je nejvyšší), je tento typ spouštěcím mechanismem. Navenek se projevuje určitým typickým jednáním a chováním. Poradce by měl znát, jak se klient bude ve svém jednání projevovat především v zátěžových a konfliktních situacích a poradit, jak seberegulací včas usměrňovat své záporné emoce. Typ osobnosti dokresluje profil člověka i v pracovním prostředí, o jaké kladné stránky je možné se opírat a které naopak potlačovat.

Jednotlivé typy osobnosti:

T1 – Sangvinik

kladné vlastnosti – veselost, pohyblivost, výřečnost, aktivita, rozhodnost, kolektivnost
záporné vlastnosti – povrchnost, nestálost, lehkomyšlnost, nesoustředěnost, labilita

V pracovním procesu:

klady – stálá aktivita, značná práce schopnost, výkonnost, několik činností současně, pestrost činností a zájmů, rychlé tempo činnosti, rychlý přechod od jedné činnosti k druhé, značná síla reakcí, rozhodnost, pružnost konání

zápory – povrchnost, nedůslednost, nestálost, rychlé ochabnutí nadšení, rozptýlenost, bezmyšlenkovitost, přehnané riskování, nutná kontrola a následná motivace

T2 – Cholerik

kladné vlastnosti – pracovní tempo, podnikavost, samostatnost, hovornost, mimika

záporné vlastnosti – podrážděnost, impulsivnost, nevyváženost, panovačnost, urážlivost

V pracovním procesu:

klady – velká práce schopnost, značná kvantita činností, rychlé pracovní tempo, rychlý přechod od jedné činnosti ke druhé, iniciativnost, agilnost, podnikavost, samostatnost, důkladnost

zápory – nevyváženost činností, přílišná exploze v jednání, hněvivost, mrzutost, spokojenost a podrážděné reakce, netrpělivost, náladovost a nesnášenlivost

T3 – Flegmatik

kladné vlastnosti – trpělivost, rozvážnost, vytrvalost, dobromyslnost, sebeovládání

záporné vlastnosti – lhostejnost, pomalost, nerozhodnost, nevyřečnost, uzavřenost

V pracovním procesu:

klady – bez problémů vykonávání dlouhotrvající tělesné a duševní práce, vytrvalost, rovnoměrnost činností, trpělivost, rozvaha, samostatnost, stálost chování, přesnost v rozvrhu prací, spolehlivost, sebeovládání a sebekontrola

zápory – nedostatek pracovního nadšení, neiniciativnost, malá aktivita, nepružnost, nedostatek zájmu, pomalý přechod od jedné činnosti ke druhé, při špatném zaškolení tendence k nepořádku, nepřesnosti a zanedbávání povinností

T4 – Melancholik

kladné vlastnosti – stálost, vážnost, svědomitost, pečlivost, houževnatost, důkladnost

záporné vlastnosti – přecitlivělost, unavitelnost, nejistota, nedůvěřivost, nepružnost

V pracovním procesu:

klady – svědomitost, zodpovědnost, cit pro povinnost, snaživost, houževnatost, důkladnost, pečlivost, disciplinovanost, srdečnost oddanost, věrnost, hlubokomyslnost, pracovní nasazení, ochota spolupráce

zápory – slabost reakcí, pomalost, strnulost pohybů, snadná unavitelnost, menší kvalita činností, neschopnost dlouhotrvajícího pracovního vypětí, pedanterie, nepružnost, malá odvaha, nedůvěřivost, urážlivost až hysterie

Pro klienta jsou největším problémem záporné vlastnosti, kterými negativně ovlivňuje své okolí, a mohou být brzdou v kariérovém růstu. I tyto vlastnosti se dají vlastním úsilím změnit.

Povahové vlastnosti a pracovní tendence typu osobnosti

A. Primární typ

V typové osobnostní struktuře u klienta zpravidla dominuje jeden z typů osobnosti, který se v přímém pracovním procesu projevuje tendenčně. Proto nabízíme popisný pohled na jednotlivé typy osobnosti.

T1/A - Sangvinik

Tento většinou zastoupený osobnostní typ charakterizuje člověka společensky příjemného, který má rád kolem sebe stále lidi, dá se o něm říci, že je veselý a optimista. Své uplatnění většinou hledá v oblasti obchodu, služeb, případně se rád uplatňuje v dalších pozicích, kde nachází kontakt s lidmi. Pro svou práci nachází nadšení a v téměř jakémkoliv kolektivu je oblíbený. Zde se pohybuje a cítí jako "ryba ve vodě". Nezřídka se stává, že i jako testovaný je středem pozornosti, přičemž jej druzí rádi poslouchají. Je většinou vstřícný a obětavý, schopen téměř ihned pomoci druhému. Po pracovní stránce nemá zásadní potíže se svým chováním, avšak sangvinika je třeba držet v určitém formátu, který vyhovuje zaměstnavateli. Nedá se přímo říci, že vždy potřebuje vedení, pro ostatní je však inspirativní se svou energií a zájmem o kolektiv, rád

zkoumá nové a neznámé věci. Je velmi pyšný na své výsledky, negativní výsledky přechází a učí se z nich. Co se týká plnění úkolů, často nedodrží termín nebo potřebuje týmovou pomoc. Drobné výstřelky a malé přestupky v morálce jsou díky jeho energii pouze občasné. Nejedná se zde o vedoucího pracovníka, ale univerzálního, který je schopen pracovat jak samostatně, tak i týmově.

T2/A – Cholerik

Jedná se o velmi dynamickou osobnost, která řeší své úkoly a pracovní povinnosti velmi efektivně a přesně. Jedná se ve většině případů o vůdcovskou osobnost, majetnického člověka, který je spíše založen materiálně než idealisticky. Je schopen velmi rychle vyhodnotit situace a pragmaticky řešit nastavené překážky. Tato osoba se drží svých cílů a dosahuje jich někdy i tzv. s použitím "nestandardních metod". Testovaný ve většině otázek odpověděl sebevědomě a jistě, mírně i vůdcovsky s nadřazeným postojem k okolí. Jeho pozice může být spíše manažerská než administrativní. Práce jej maximálně uspokojuje a má sklony k workoholismu.

Negativními vlastnostmi jsou občasná bezohlednost k okolí při dosahování svých cílů. Takovéto vlastnosti mají většinou lidé v samostatných pozicích. Člověk s tímto primárním charakterem je tedy vhodný pro samostatné pozice.

T3/A – Flegmatik

Testovaný je nekonfliktní, velmi dobře s ním vyjdete. Je cílevědomý, avšak v kolektivu působí trochu nevýrazně. Není urážlivý, dobře odolává pracovním a okolním tlakům. Zachovává si klid, reaguje chladnokrevně a soustředěně za každé situace. Vnitřní vyrovnanost zaměstnavatel ocení u tohoto osobnostního typu, pokud jej zařadí do funkce, kde je např. potřeba řešit problémy zákazníků nebo tam, kde je třeba organizovat administrativu. Tento člověk neuráží, naslouchá ostatním a většinou neskáče ostatním do řeči. Tento člověk také ale nevymýšlí nové projekty, většinou nepřichází s novým nápadem a občas deleguje svoji odpovědnost na druhé, nebo se jí i předem zříká.

T4/A – Melancholik

Je spíše přemýšlivým a vnitřně uzavřeným typem osobnosti, jeho vlastnosti převažují ve většinově zastoupených osobnostních charakteristikách, které jsou zastoupeny u tohoto testovaného. Osoba má velmi kladný vztah k vnitřní inteligenci, kráse a pořádku. Nevyžaduje kolem sebe velkou společnost a nevyhledává situace, kdy by byl přímo středem pozornosti. Tato osoba vyhledává činnosti, které jsou duševní a vyžadují jistou dávku znalostí či intelektu. Je velmi tvůrčí, je schopen velmi dobře uplatnit své povahové rysy v oblasti designu, software, poradenství, výzkumu či architektury. Rozhodně to není typ člověka, který by byl rozeným obchodníkem. Tento člověk od okolí očekává serióznost a upřímnost, má o své okolí zájem a přátele si velmi dobře vybírá. Velmi dobře zvládá plánování a organizaci. Nevýhodou takového člověka jsou občasné depresivní či úzkostné stavy, vnitřní nejistota. Sklony k perfekcionismu nijak neskrývá a tyto svému okolí dává najevo někdy až nesnesitelným způsobem.

B. Sekundární typ

Povahové vlastnosti primárního typu jsou dokreslovány a ovlivňovány druhým většinovým typem osobnosti, který jej dokresluje.

T1/B – Sangvinik

Výše uvedené charakterové osobnostní vlastnosti doplňuje druhý nejvíce zastoupený osobnostní typ, který osobnosti (dle zastoupeného počtu %) dodává veselou, optimistickou a komunikativní povahu. Primární typ je touto osobností částečně potlačen. Testovaný je schopen kdykoliv nabídnout svou pomoc, snadno navazuje kontakty. Osobnost je to citová a bezprostřední. Problémy mohou být s občasným nedokončením zadaných úkolů v termínu, nebo v přelétavosti při dokončování svých nápadů, které se rozhodne realizovat.

T2/B – Cholerik

Primární osobnosti dodává dynamičnost a faktickou touhu dostat svým cílům a předsevzetím, často bez ohledu na využití prostředky. Tento sekundární typ modeluje výše uvedenou osobnost schopnosti řídit sám sebe i ostatní, v delegování úkolů a sklonům k workoholismu. Práce a materiální zázemí je pro tohoto člověka důležité. Tato osoba představuje někoho, kdo umí velmi dobře řešit krizové situace. Osobnost se řídí převážně intuicí a je všeobecně známo, že sekundární typ má určité problémy v oblasti diplomacie či kompromisů při jednání s lidmi. Dokresluje osobnost v přímočarém a otevřeném jednání, které představuje a vyžaduje.

T3/B – Flegmatik

Druhý, méně zastoupený typ osobnosti typ je velmi nekonfliktní, přátelský, je všude spokojený a současně cílevědomý. Nikoho sám nenapadá a vyhýbá se vypjatým situacím (v případě kombinace s primárním cholerikem je potlačen). Velmi dominuje vlastnost klidné povahy, celkové soustředěnosti. Nevýhodou může být to, že se vyhýbá změnám, nevymýšlí nové projekty a nápady. Svým způsobem se vzdává pocitu odpovědnosti. Pokud to jde, vnitřně potlačuje nutnost samostatného rozhodování.

T4/B – Melancholik

Je-li primárním typem jakákoliv charakteristika a druhým nejvíce zastoupeným typem je tento osobnostní faktor, osobnost se v určitých momentech uzavírá sama do sebe, občas propadá depresím a omezuje i kontakt s lidmi. Tento typ vyzdvihuje primární osobnost schopností přemýšlet o svých činech i činech okolí, a pokud neprojevuje nahlas své myšlenky, hloubá o nich ve svém nitru. Osobnost dělá vše pro to, aby se nedopustila křivdy na ostatních, a od ostatních očekává, aby jej vnímali pozitivně. Primární typ je ovlivněn do té míry, jak je % zastoupen tento druhý typ v poměru % Primární/Sekundární osobnost.

TABULKA KOMBINACÍ OSOBNOSTNÍCH TYPŮ a jejich vhodnosti pro určité pracovní pozice

Tato tabulka sleduje vlastnosti charakteristické pro primární a sekundární osobnostní typ (první dva nejvíce zastoupené osobnostní typy). Jejich výsledek a konečné vyhodnocení je závislé na síle jednoho charakteru vůči druhému atp.

Primární typ	Sekundární typ	Popis možného zařazení
Cholerik	Melancholik	Člověk řídicí, vedoucí projektů, samostatný obchodní či administrativní pracovník, podle rozsahu zastoupení charakterových vlastností může zastávat funkce, kde je vyžadována přesnost plnění úkolů, preciznost atp.
Cholerik	Flegmatik	Člověk řídicí, velmi dobře odolává stresům a tlakům, vhodný pro řešení krizových situací a náročných úkolů. Jistou nevýhodou může být náklonnost k pomalejšímu rozhodování či naopak k řešení situací velmi nekompromisními způsoby.
Cholerik	Sangvinik	Člověk vhodný pro vedení obchodních skupin či skupin pracovníků, podnikavý a zodpovědný se silnou potřebou vyhledávání kontaktu s lidmi. Jedná se většinou o veselého člověka, který rád zkouší nové věci. Nevýhodou může být nestálost.
Sangvinik	Cholerik	Velmi dobrý obchodník, vhodnost je zřejmá při obchodním jednání, kde dosahuje cílů nejen díky komunikativnosti.
Sangvinik	Melancholik	Člověk vhodný pro zákaznický servis, podpora např. pozice obchodník – technik, řešitel problémů, podpora atp.
Sangvinik	Flegmatik	Tento typ kombinace osobnostních typů vykazuje známky vhodnosti pro pozice samostatný obchodník nebo administrativní pracovník, velmi klidný a trpělivý.
Melancholik	Cholerik	Vhodný pro pozice např. servisní pracovník či obchodník-technik.
Melancholik	Flegmatik	Samostatné tvůrčí pozice bez zvýšené zodpovědnosti
Melancholik	Sangvinik	Tvůrčí pozice v týmu.
Flegmatik	Cholerik	Vedoucí pozice s potřebou řešení situací s chladnou hlavou.
Flegmatik	Sangvinik	Uplatnění jako mluvčí nebo podobné pozice, kde je třeba klid a výmluvnost bez obav z kolektivu.
Flegmatik	Melancholik	Uzavřené administrativní pozice, samostatná činnost.

Výše uvedené charakteristiky a následná tabulka nám umožňuje porovnávat informace získané od testované osoby a jeho výsledky testu jsou závislé na tom, jak testovaná osoba vypovídala pravdivě o svém citění v nasimulované zátěžové situaci. Nejdůležitější je sledovat typ primární (nejvíce zastoupený) a sekundární (menšinový) osobnostní typ, na jejichž základě lze určit sílu osobnosti.

C. Menšinový typ – minimální (%) zastoupení

Pro dokreslení vlastností poslouží nejméně v (%) obsažené osobnostní typy. Tyto typy přímo neovlivňují jednání a chování osobnosti, ale ve spojitosti s primárním a sekundárním typem dokreslují celkovou strukturu osobnosti. Proto na dokreslení i tento typ uvádíme.

T1/C Sangvinik

Pokud nejméně charakterových vlastností obsahuje tento typ osobnosti, pak z kladných stránek se tedy jedná o společenskou otevřenost, vstřícnost, nemá mnoho tvůrčího talentu a není nerozváženě upovídaný. Pokud se ve většinově zastoupeném osobnostním typu vyskytuje flegmatik či melancholik, jedná se spíše o uzavřený typ člověk. Pokud převažuje choleric, můžeme hovořit o člověku, jenž se projevuje jako silný vůdčí typ se smyslem pro vysokou odpovědnost.

T2/C Cholerik

Tento typ je zastoupen v menšině (viz. % zastoupení), a proto primární a sekundární osobnostní vlastnosti ztrácejí na dynamice rozhodování, důraznosti v jednání a schopnosti kladného přístupu ke krizovým situacím.

T3/C Flegmatik

Znaky povahových rysů u testovaného naleznete opravdu v malé míře. Nejedná se tedy o osobu s přirozeností povahy se sklony k nekonfliktnímu jednání a řešení problémů kompromisní cestou.

T4/C Melancholik

Tento typ je u testované osoby velmi minimálně zastoupen a do jejího ovlivňování téměř nezasahuje. Nejedná se tedy o uzavřený a vysloveně přemýšlivý, až vědecky hloubající typ.

D. Rovnost typů T1, T2, T3, T4.

Občas se stává, že některé z typů jsou v rovnováze ve dvojím zastoupení. Při interpretaci postupujeme stejným způsobem jako u primárních a sekundárních charakteristik, popř. i charakteristik menšinových typů. Každou charakteristiku jednotlivých typů popisujeme v tom obsahu, který danému typu odpovídá.

Zřídka, ale přesto se stává, že všechny typy se nachází v rovnováze, hodnoty všech typů jsou na pozici 25 %. V takovém případě se jedná o vzácně vyrovnanou osobnost a je velmi obtížné stanovit její profil. U takové osoby je tendenčnost se přizpůsobovat a aklimatizovat na dané aktuální pracovní situace a pracovní pozice. Takováto osobnost je z těchto důvodů nevyzpytatelná.

Doporučujeme zvolit podrobný pohovor nebo testovaného podrobit psychologické analýze u odborníka.

Modul B je sestaven z výše uvedených testů. Všechny testy na sebe v minimálním časovém limitu navazují. Jsou sestaveny tak, aby účastník byl neustále v určité pracovní zátěži a v dlouhodobé koncentraci. Dle potřeby mají některé testy krátký zácvik, který se nehodnotí a není zpravidla časově limitován. Tím dochází k tomu, že ukončení práce u jedinců není stejné, ale z hlediska časového limitování testů nejsou při ukončování programu velké časové rozdíly.

Celková práce účastníka s programem COMDI B by měla být ukončena do 110 minut. V závěru testů klienty vyplňuje **Osobnostní dotazník**, který je nezbytnou součástí pro práci hodnotitele a interpreta a dle potřeby pro sestavení **Závěrečné zprávy**. V dotazníku klient informuje hodnotitele a interpreta o dosaženém vzdělání, typu školy pro toto vzdělání a oboru studia. Dále informuje o započatém studiu, nebo o dalších doplňujících kurzech, nebo získané odbornosti, či specializace a jejich délku studia. Dále klient uvádí své zaměstnavatele, pracovní zařazení, délku praxe v těchto profesích a druh pracovního poměru. Je zde otázka na dosavadní pracovní zkušenosti klienta a důvody ukončení pracovního poměru. Klient popisuje svůj zdravotní stav a případné pracovní omezení. Dále představy o svém budoucím pracovním uplatnění, která profese by vyhovovala, méně vyhovovala a nevyhovovala. Klient uvádí též své zájmy a záliby ve svém volném čase. Součástí dotazníku je i pohled klienta na své silné a slabé stránky osobnosti.

Výstupy z testů přecházejí do kartotéky jednotlivě a zde se pomocí testových klíčů kombinují. Výstupem jsou nejen hodnoty jednotlivých testů uvedených v popisu, ale pomocí kombinací dat se získávají o klientovi další údaje, které dotvářejí komplexní posouzení klienta z hlediska potřeb profesní diagnostiky. Dalšími výstupy v grafické a textové podobě jsou:

1.7 Předpoklady v profesním zaměření /směru/

a) Jedním z dalších výstupů je deset hodnot, které charakterizují klienta z hlediska jeho profesní zaměřenosti a možné orientace. Nazýváme je předpoklady v profesním zaměření. V profesních oborech, kde v tomto modulu B sledujeme především dělnické profese, lze upřednostňovat určité profesní předpoklady samostatně, nebo v kombinacích. Takto můžeme posuzovat i jednotlivé profese. Profesní předpoklady pro profesní zaměření, jsou vyjádřeny v těchto výstupech:

Č.	Zn.	Zaměření
1.	PR	Praktický
2.	TE	Technický
3.	MA	Manuálně zručný
4.	FY	Fyzicky výkonný
5.	DU	Duševně výkonný
6.	TV	Tvůrčí a umělecký
7.	SP	Společensky komunikativní
8.	SO	Sociální
9.	PŘ	Přírodovědný
10.	SL	Poskytující služby

b) Výstupy v grafické a textové podobě mají maximální hodnotu 100 %. Dělicí čára v grafu vyjadřuje průměrnou hodnotu 50 %. Dělicí čára je pro naši orientaci a sděluje, do jaké míry je klient v jednotlivých zaměřeních profesně uplatnitelný. Výsledné hodnoty všech zaměření se využívají pro další zpracování výsledků.

Interpretace výsledků – předpoklady v profesním zaměření

Praktický

Charakterizuje klienta věcně zaměřeného, který se nenechá vyvést z míry, má realistický a střízlivý přístup k životu, zajímají ho především fakta, člověk, který touží po čínorodosti. Projevuje se potřebou fyzické a manuální práce, vyznačuje se zručností, nebo rád dělá pracovní činnosti ve velkém. Někde stačí jisté oko a šikovné ruce, jinde se neobejde bez teoretického zázemí.

Příklady oborů – řemeslná výroba a služby, stavebnictví, dřevozpracující výroba atd.

Příklady profesí – malíř a natěrač, opravářka punčoch, zedník, kuchař, truhlář, zámečnick

Technický

Klient, který se dobře orientuje v technické dokumentaci a dovede dle předlohy skládat, sestavovat a rozkládat, chápat posloupnosti a funkčnost. Typ člověka, který rád pracuje se stroji, zkoumá jejich funkčnost a technické parametry, sám zhotovuje pomůcky pro svou potřebu, obklopuje se pracovním nářadím, stroji a přístroji.

Příklady oborů – strojírenství a elektrotechnika, polygrafická výroba, doprava atd.

Příklady profesí – mechanik, údržbář, technik, strojní zámečnick, laborant.

Manuálně zručný

Vyznačuje se motorickými předpoklady, především jemnou motorikou, schopný svou zručností dle návodu zhotovovat věci a věci dotvářet. Velmi dobře dokáže využívat pomocných nástrojů, a kde chybí nástroj, nastupují ruce. Je v pracovních úkonech rychlý s dobrým postřehem a reakcí.

Příklady oborů – řemeslná výroba a služby, sklářská výroba, kožedělná výroba atd.

Příklady profesí – košíkář a pletař, hodinář, zahradník, sklář, tkadlec, obuvník.

Fyzicky výkonný

Má rád fyzicky namáhavou práci, je rád, když je za ním vidět hodně práce, nebojí se fyzické a dlouhodobé zátěže, často je fyzicky zdatný, rád pracuje na výkon a úkolem, nemá rád složité pracovní postupy, má jednoduchý způsob myšlení, může vykonávat monotónní práci, v jednání je přímý.

Příklady oborů – báňský a geologický průzkum, hutní výroba, stavebnictví, zemědělství.

Příklady profesí – horník, hutník, lesní dělník, zemědělec, montér, stavební dělník.

Duševně výkonný

Klient, který rád přemýšlí nad svou prací, dokáže dlouhodobě koncentrovat úmyslnou pozornost, je schopen organizovat svou práci a ovlivňovat práci jiných. Rozhodovat a přebírat odpovědnost za svěřené úkoly, nepotřebuje vedení, pracuje samostatně, je schopen analyzovat a syntetizovat pracovní postupy, řídit jiné.

Příklady oborů – kultura, doprava, telekomunikace a pošty, společná povolání II atd.

Příklady profesí – asistent vychovatele, poštovní doručovatel, skladník, expedient.

Tvůrčí a umělecký

Zahrnuje činnosti, kde je předpokladem určitý talent. Jedinec se nevyjadřuje pomocí slov, ale jiným uměleckým způsobem. Má smysl pro krásu, estetiku, konstruktivnost. Má schopnosti nejenom reprodukovat, ale i tvořit nové. Projevuje se vybraným způsobem jednání a vystupování, je emocionálně založený.

Příklady oborů – umění a umělecká realizace, textilní, oděvní a potravinářská výroba.

Příklady profesí – grafik, aranžér, knihař, krejčí, cukrář, pekař, kuchař, kadeřník.

Společensky komunikativní

Projevuje se v sociálním prostředí v komunikaci s lidmi, kdy dokáže nabídnout své služby, přesvědčit o svých záměrech, prosadit svůj názor. Je vhodný pro kolektivní práci, je samostatný v jednáních. Rád vystupuje na veřejnosti a rychle se orientuje v sociálním prostředí. Bez obtíží navazuje kontakty.

Příklady oborů – obchodní provoz, cestovní ruch, společná povolání I a II atd.

Příklady profesí – prodavač, číšník, manipulační dělník, vrátný, průvodčí, telefonista.

Sociální

Hlavní zájmy spočívají v pomoci či nápomoci jiným a v rozvoji vztahů s lidmi. Jedinci mají pečovatelskou povahu, se snahou pomoci druhým. Většinou jsou silnými osobnostmi, které příliš nepodléhají emocím. Projevují se autoritativním způsobem jednání bez známky agrese, povýšenosti a netaktnosti.

Příklady oborů – výchova a vzdělání, zdravotnictví a sociální péče, služby atd.

Příklady profesí – pečovatel, zdravotní sestra, vychovatel, kulturní pracovník.

Přírodovědný

Klient, který se zajímá o přírodu a život v ní. Jeho orientace může být zaměřena na rostliny, nebo na živočichy. Může být zaměřen na pěstování a chov, nebo na ochranu přírody. Jeho častým společníkem bude příroda. Má rád nezávislost, dovede se přizpůsobovat neobvyklým situacím a prostředí, rád pracuje v otevřeném prostoru.

Příklady oborů – lesní a vodní hospodářství, ochrana životního prostředí, zemědělství.

Příklady profesí – lesník, rybář, chovatel zvířat, agronom, ekolog, zemědělský dělník.

Poskytující služby

Hlavním předpokladem je smysl vyhovět zákazníkům, smysl pro sjednávání obchodů s potřebnou dávkou citu, empatie a asertivního jednání, umět nabídnout své služby a prodat svou práci. Důležité je mít schopnosti využít příležitosti, být rozhodný. Orientace vyžaduje plné pracovní nasazení bez ohledu na čas.

Příklady oborů – obchodní provoz, cestovní ruch, řemeslná výroba a služby, doprava atd.

Příklady profesí – prodavač, servisní dělník, masér, pedikér, kominík, fotograf.

Administrativní

Je to tendence pracovat v povoláních, kde se vyžaduje administrativní práce. Zpravidla se jedná o profese, kde je zapotřební úplného středoškolského vzdělání

maturitního typu. Zpravidla se předpoklady vyskytují u jedinců intelektově na vyšší úrovni s nedokončeným vyšším vzděláním, nebo s výkonem na úrovni tohoto vzdělání.

Příklady oborů – obchodní provoz, vlastní podnikání, státní správa, doprava, služby.

Příklady profesí – OSVČ, obchodní zástupce, prodejce, výchovný pracovník, sociální pracovník, pracovník v kultuře, administrativní pracovník.

Profesní zaměření nemusí být směrodatné pro určitý obor a profesi. Při hodnocení dochází k dalšímu srovnávání osobnostních ukazatelů. Profesní předpoklady jsou jen další pomůckou pro profesní orientaci klienta.

Posledním výstupem grafickým a textovým výstupem jsou doporučené obory a profese.

1.8 Doporučené obory a profese

- a) Cílem profesní diagnostiky modulu B je získat informace o klientovi v takovém rozsahu, abychom mohli s určitou pravděpodobností konstatovat možné profesní uplatnění na trhu práce i s předpokladem dalšího kariérového růstu, s dostatečnou mírou úspěšnosti. Poslední výstup nám přesně modeluje profesní profil klienta v šesti možných profesních uplatněních.
- b) Ve výstupu na straně 1/2 je pod písmenem „H“ uvedeno grafické znázornění šesti doporučení profesí vhodných pro klienta. Hodnoty se pohybují zpravidla mezi 70 % až 40 %. Toto rozmezí je nastaveno tak, že i když je hodnota nejvyšší, tj. 70 %, klient zpravidla není odborně připraven pro výkon této profese, potřebuje zaškolení, zaučení, další vzdělávání. Dosažené hodnoty nad 50 % lze považovat za hodnoty, na kterých můžeme stavět další práci s klientem. Hodnoty pod 50 % jsou hodnoty, které nezaručují vhodnost doporučené profese z nějakého důvodu, například z důvodu nízkého intelektu, dosaženého vzdělání, nebo zdravotních důvodů. Často pod touto hranicí se zobrazují profese, o které klient v Zájmovém dotazníku usiluje, ale z nějakého výše uvedeného důvodu toto povolání nemůže vykonávat. V každém případě se zobrazují hodnoty šesti profesí.

Na straně 2/2 Výsledků pracovní a profesní diagnostiky pod odd. „H“ pod D1 až D6 uvedeno textem doporučení: Číslo odborného směru, název odboru. Dále je uvedena vhodná profese a v závorce naznačena potřebná Kvalifikační úroveň profese, a to dle Národní soustavy povolání. V COMDI modulu B jsou ve výsledcích kvalifikační úrovně profesí pod NSP – 4. Ta o úroveň předpokládá maturitní odborné vzdělání. Dále je to Kvalifikační úroveň NSP 3 – předpokládá odbornost a vzdělání dosažené na učilištích tříletého oboru s výučním listem. Pod číslem NSP 2 je Kvalifikační úroveň vyžadující odbornost dosaženou ve dvouletém studiu učebních oborů zakončené Výučním listem nebo Osvědčením. Pokud je v odd. „H“ za doporučenou profesí RK, jedná se o Kvalifikační úroveň získaná na základě Rekvalifikačního kurzu. U profesního doporučení RK nejsou uvedeny vstupní vzdělanostní podmínky. Délku kurzu a vstupní podmínky určuje oprávněný školitel.

Interpretace výsledků – doporučené obory a profese

Pro interpretaci výsledků se používá zkrácená verze doporučených oborů. Chybí zde odbory, ve kterých se prakticky dělnické profese nevyskytují. Uplatnění dle Národní

soustavy povolání je prakticky možné pouze ve 35 odborech. Rovněž výčet profesí uplatnitelných na trhu práce je omezený, některé dělnické profese zcela zanikly, některé jsou v útlumu, některých je na trhu práce nadbytek. Proto dle našich zkušeností se ve výstupu zobrazují jen uplatnitelné obory a profese. Při interpretaci je zapotřebí jednat s klientem ve smyslu jeho uplatnitelnosti na trhu práce. Může dojít k situaci, že klient nesouhlasí s doporučeními zobrazenými ve Výsledcích profesní a pracovní diagnostiky v odd. „H“. Potom je zapotřebí zkušenosti poradce a dostatečné vnější motivace klienta, případné zdůvodnění, nebo hledání jiných možností doporučení. V některých případech a nastavených zadání výstupů se tvoří Zpráva k Výsledkům pracovní a profesní diagnostiky. Ta obsahuje celkový rozbor výstupů v diagnostice, kde se zdůvodňují, popisují jednotlivé grafy a jejich význam pro klienta. Rovněž se ve Zprávě rozebírají možnosti uplatnitelnosti klienta na trhu práce a možnosti, jak nastavených profesních cílů dosáhnout.

Přehled odborných směrů a profesí dle Národní soustavy povolání je obsahem Metodické příručky 8, jejíž součástí je Přehled profesí jednotlivých směrů v NSP. V případě, že metodická příručka 8 není k dispozici, je možné informace čerpat přímo z internetu na adrese:

<https://nsp.cz/odborny-smer> nebo <https://nsp.cz/odborny-podsmer>

1.9 Odborné směry dle NSP a kvalifikační úrovně pro modul B

Kvalifikační předpoklady se nastavují dle dosaženého vzdělání, které je nezbytné pro výkon funkce – povolání, profese. V případě, že dosažené vzdělání klient nemá, měl by klient být upozorněn, že z těchto důvodů je pro něho, za současných okolností a bez dalšího vzdělávání vyšší úrovně, profese nedostupná. Opačně lze při vyšším dosaženém vzdělání tolerovat a doporučovat profese na nižší kvalifikační úrovni. V COMDI modulu B jsou nastaveny profese na nižší kvalifikační úrovni.

V COMDI modul B jsou nastaveny profese s kvalifikační úrovní 3,2,1.

- Kvalifikační úroveň 3 – výuční list s maturitou na úrovni SOU M.
- Kvalifikační úroveň 2 – výuční na úrovni SOU
- Kvalifikační úroveň 1 – zaučení na úrovni

Přehled odborných směrů dle NSP

01. Bankovníctví, pojišťovnictví a další finanční služby
02. Bezpečnost práce, ochrana majetku a osob
03. Činnost zájmových, politických, církevních a jiných organizací
04. Doprava a logistika
05. Dřevařská výroba
06. Ekonomika, administrativa, personalistika, správa
07. Elektronické komunikace
08. Elektrotechnika
09. Energetika
10. Hornická činnost a činnosti prováděné hornickým způsobem

11. Hutnictví a slévárenství a kovárenství
12. Chemie
13. Informační služby, publicistika
14. Informační technologie
15. Kožedělná výroba
16. Lesní hospodářství
17. Management
18. Nábytkářství
19. Obchod, marketing a reklama
20. Ozbrojené složky
21. Pohostinství, gastronomie, cestovní ruch
22. Polygrafie
23. Poštovní a doručovatelské služby
24. Potravinářství a krmivářství
25. Požární ochrana
26. Právo
27. Psychologie
28. Sklářská, keramická výroba
29. Služby provozní a osobní
30. Sociální péče
31. Sport
32. Státní správa
33. Stavebnictví
34. Strojírenství
35. Textilní a oděvní výroba
36. Umělecká řemesla
37. Umění a kultura
38. Územně samosprávné celky
39. Věda a výzkum
40. Vodní hospodářství
41. Výchova a vzdělání
42. Výroba a zpracování papíru
43. Zdravotnictví a farmacie
44. Zemědělství a veterinární péče
45. Zeměměřičství
46. Životní prostředí
47. Nezařazená povolání

2. REKVALIFIKAČNÍ KURZY

Ve Výsledcích pracovní a profesní diagnostiky strana 2/2, v odd. „H“ jsou u doporučení D1 až D6, za navrženou profesi v závorce uvedeny kvalifikační předpoklady 4,3,2 pro výkon navržené profese. Kde je v závorce uvedeno RK, znamená to možnost absolvování akreditovaného rekvalifikačního kurzu MŠMT ve vzdělávací instituci, které byla tato akreditace přiznána a udělena. Akreditace se vzdělávací instituci uděluje na 3 roky, Po této době musí vzdělávací instituce požádat o obnovení její platnosti, v opačném případě platnost akreditace zaniká. Proto je zapotřebí sledovat platnost těchto akreditací. Akreditace se může udělit vzdělávací instituci, pokud k této činnosti prokáže profesní a odborné předpoklady. Absolvováním rekvalifikačního kurzu klient zpravidla získá Osvědčení k výkonu uvedené profese, kvalifikaci na určité kvalifikační úrovni nastavené v Národní soustavě povolání. Rekvalifikační kurzy jsou vedeny u MŠMT ČR v Databázi udělených akreditací:

<https://www.msmt.cz/vzdelavani/dalsi-vzdelavani/databaze>

Vstup (přihláška) do Rekvalifikačního kurzu může být podmíněna kvalifikační úrovní klienta, a to dle dosaženého vzdělání. Kvalifikační podmínky pro vstup do RK je nastavena a uvedena vzdělávací institucí v dané akreditaci. Pro klienta a potřeby poradce uvádíme přehled Rekvalifikačních kurzů platných do r. 2024.

	Odborný směr	Název rekvalifikačního kurzu
01	Bankovníctví, pojišťovnictví a další finanční služby	Finanční poradce
01		Konzultant se zaměřením na osobní finance
02	Bezpečnost práce, ochrana osob a majetku	Asistent prevence kriminality
02		Detektiv koncipient
02		Manažer systémů bezpečnostních informací
02		Pracovník dohledového centra
02		Pracovník zabezpečovací techniky
02		Strážný
02		Technik BOZP
02		Technik kvality
04	Doprava a logistika	Dispečer logistiky
04		Logistik výroby

04		Manipulační dělník
04		Manipulant interní logistiky v automobilovém průmyslu
04		Obsluha elektrovozíku (vysokozdvížený volantový do 5 tun)
04		Obsluha elektrovozíku (vysokozdvížený volantový do 5 tun, vstupním předpokladem je ŘP kategorie B, C, D nebo T)
04		Obsluha elektrovozíku a motovozíku
04		Obsluha elektrovozíku a motovozíku (ručně vedený, plošinový a tahač, vysokozdvížený volantový do 5 tun)
04		Obsluha elektrovozíku a motovozíku (ručně vedený, plošinový a tahač, vysokozdvížený volantový do 5 tun; vstupním předpokladem je ŘP kategorie B, C, D nebo T)
04		Obsluha motovozíku (vysokozdvížený do 5 tun)
04		Obsluha motovozíku (vysokozdvížený do 5 tun; vstupním předpokladem je ŘP kategorie B, C, D nebo T)
04		Obsluha motovozíku (vysokozdvížený volantový)
04		Obsluha zdvihacích zařízení (jeřábů s elektrickým pohonem třídy "O")
04		Obsluha zdvihacích zařízení (Jeřábů třídy D)
04		Pracovník silniční nákladní dopravy
04		Pracovník silniční osobní dopravy
04		Vazač břemen
04		Obsluha motovozíku (vysokozdvížený volantový do 5 tun)
05	Dřevařská výroba	Tesař
05		Výrobce roubenek a srubů
06	Ekonomika, administrativa, personalistika, správa	Administrátor projektu
06		Asistent/ka, sekretář/ka
06		Daňová evidence
06		Daňová evidence (s využitím výpočetní techniky)
06		Daňový specialista
06		Ekonom práce
06		Manažer projektu
06		Mzdové účetnictví
06		Mzdové účetnictví
06		Mzdové účetnictví (s využitím výpočetní techniky)
06		Oceňování nemovitostí
06		Personalista/personalistka
06		Pracovník v administrativě
06		Specialista náboru, přijímání a uvolňování zaměstnanců

06		Účetnictví
06		Účetnictví (s využitím výpočetní techniky)
06		Účetnictví (s využitím výpočetní techniky včetně praxe)
06		Účetnictví a daňová evidence
06		Účetnictví a daňová evidence (s využitím výpočetní techniky)
07	Elektronické komunikace	Administrátor www serveru
08	Elektrotechnika	Montér elektrických instalací
08		Montér elektrických rozvaděčů
08		Montér elektrických sítí
08		Montér hromosvodů
08		Montér slaboproudých zařízení
08		Projektové řízení dodávek a procesů
08		Zvukový technik / zvukař
09	Energetika	Provozovatel malých energetických zdrojů
12	Chemie	Chemik pro obsluhu zařízení
12		Chlorovač
12		Obsluha plastikářských zařízení
12		Tvářeč plastů pro letadla
13	Informační služby, publicistika	Referenční knihovník
13		Základy podnikání
13		Základy znakového jazyka
14	Informační technologie	Administrátor osobního počítače
14		Obsluha osobního počítače
14		Počítačová gramotnost (dle sylabů ECDL Advanced)
14		Počítačová gramotnost (dle sylabů ECDL Core)
14		Pracovník audiovizuální tvorby
14		Pracovník grafického studia
14		Programátor www aplikací
14		Správce operačních systémů pro malé a střední organizace
14		Správce sítí pro malé a střední organizace
14		Tvorba www stránek
14		Správce sítí pro malé a střední organizace
15	Kožedělná výroba	Rukavičkář
15		Šička kožešinových a usňových výrobků
16	Lesní hospodářství	Dřevorubec
16		Obsluha křovinořezu
16		Obsluha motorové pily
16		Obsluha motorové pily
17	Management	Manažer
17		Manažer
17		Vedoucí provozu - mistr/mistrová
17		Vedoucí týmu
19	Obchod, marketing a reklama	Administrátor a koordinátor elektronického katalogu zboží

19		Komoditní specialista
19		Manažer kvality
19		Manažer posuzování shody výrobků
19		Manažer prodeje
19		Obchodní zástupce
19		Obchodník s realitami
19		Online marketing manažer
19		Operátor call centra
19		Pokladní
19		Realitní zprostředkovatel
19		Skladník
19		Specialista internetového obchodu
19		Specialista marketingu
20	Ozbrojené složky	Strážník obecní a městské policie
20		Strážník obecní a městské policie
21	Pohostinství, gastronomie, cestovní ruch	Barista
21		Barman
21		Jednoduchá obsluha hostů
21		Průvodce cestovního ruchu
21		Příprava minutek
21		Příprava pokrmů studené kuchyně
21		Příprava teplých pokrmů
21		Složitá obsluha hostů
21		Sommelier
21		Úklidové práce v ubytovacím zařízení - pokojská
21		Výpomoc při obsluze hostů
21		Výpomoc při přípravě pokrmů
22	Polygrafie	Pracovník pro obsluhu 3D tiskáren a tvorbu tiskových podkladů
22		Pracovník/pracovnice grafického studia
22		Produktový a dokumentační fotograf
24	Potravinářství a krmivářství	Pivovarnické a sladovnické práce
24		Sýrař
24		Výroba zákusků a dortů
26	Právo	Mediátor
26		Mediátor/mediátorka – základy mimosoudního řešení sporů
27	Psychologie	Kariérový poradce pro vzdělávací a profesní dráhu
28	Sklářská, keramická výroba	Točič keramiky
29	Služby provozní a osobní	Fotograf pro DTP studio
29		Fotoreportér
29		Holičské a kadeřnické práce
29		Hospodyně v domácnosti
29		Instruktor aqua fitness
29		Instruktor bojových umění

29		Instruktor cvičení rodičů s dětmi
29		Instruktor cykloturistiky
29		Instruktor fitness
29		Instruktor funkčního fitness se zaměřením na specifické cílové skupiny
29		Instruktor jezdeckví
29		Instruktor jógy
29		Instruktor koloběhu
29		Instruktor lezení na umělé stěně
29		Instruktor lezení na umělých stěnách
29		Instruktor lyžování
29		Instruktor potápění
29		Instruktor sebeobraný
29		Instruktor skalního lezení
29		Instruktor tanečních sportů
29		Instruktor u poskytovatele praktického vyučování
29		Instruktor vodní turistiky
29		Instruktor volnočasových sportovních aktivit
29		Instruktor základních pohybových aktivit
29		Instruktor zdravotní tělesné výchovy
29		Kadeřnické a holičské práce
29		Kadeřník
29		Kosmetička
29		Makér/ka
29		Manikérka a nehtová designérka
29		Maskér/ka
29		Obsluha sauny pro děti a dospělé
29		Obsluha solária
29		Odborník na permanentní make-up
29		Pedikérka a nehtová designérka
29		Piercér
29		Plavčík
29		Poradce pro výživu
29		Poradce zdravého životního stylu (mimo oblast zdravotnictví)
29		Recepční
29		Sportovní masáž
29		Střihač psů
29		Tatér
29		Úklidové práce
29		Úklidové práce (se zaměřením na domácnosti)
29		Vizážistka
29		Vrátný
29		Výživový poradce
31	Sport	Trenér bojových umění
31		Trenér cyklistiky
31		Trenér kanoistiky

31		Trenér karate
31		Trenér ledního hokeje
31		Trenér paměti
31		Trenér sportovního lezení
31		Trenér šachu
32	Státní správa	Pracovník (pracovnice) ve spisové službě
33	Stavebnictví	Čtení a kreslení technické dokumentace
33		Kamnář
33		Lešenář
33		Montážník dřevostaveb
33		Montér suchých staveb
33		Montér zateplovacích systémů
33		Obsluha a údržba čelního nakladače
33		Obsluha hydraulické ruky
33		Omítkář
33		Pomocné zednické práce
33		Stavební truhlář
33		Zedník
34	Strojírenství	Dělník ve strojírenské výrobě
34		Klempíř drakař
34		Kontrolor kvality
34		Kontrolor strojírenských výrobků
34		Lepení folií na automobily
34		Letecký mechanik pro drak
34		Mechanik pneuservisu osobních motorových vozidel
34		Obsluha CNC obráběcích strojů
34		Operátor poloautomatických strojů v automobilovém průmyslu
34		Opravář strojů a zařízení
34		Programátor CNC strojů
34		Servisní technik klimatizace osobních automobilů
34		Seřizovač vstřikovacích lisů pro zpracování plastů
34		Strojník pro obsluhu čerpací a přečerpávací stanice
34		Strojník pro obsluhu čistírny odpadních vod
34		Strojník pro obsluhu úpravny pitné vody
34		Základní kovoobráběčské práce
34		Zámečnický
34		Zámečnický kolejových konstrukcí a vozidel
34		Zámkař
35	Textilní a oděvní výroba	Pomocné práce při úpravě a zpracování textilií a kůže
35		Pomocné práce v tkalcovské dílně
36	Umělecká řemesla	Keramik – modelář
36		Pomocné práce ve šperkařské dílně

37	Umění a kultura	Filmová tvorba – režie
37		Interiérový poradce
37		Interkulturní pracovník
37		Knihovnický aktivitel
37		Knihovnický katalogizátor
37		Knihovnický pracovník správy fondů
37		Knihovnický v knihovně pro děti
37		Knihovnický v přímých službách
37		Mistr zvuku v audiovizí
37		Moderátor/moderátorka
37		Specialista pro památkovou obnovu
37		Vlásenkářské práce
40	Vodní hospodářství	Diagnostik kanalizační sítě
40		Diagnostik vodovodní sítě
40		Obsluha speciálního vozu pro čištění kanalizace
40		Vodárenský technik telemetrie a automatizace
40		Vodař – údržba vodních toků
40		Vzorkař odpadních vod
40		Vzorkař pitné vody
40		Pracovník v odpadovém hospodářství
41	Výchova a vzdělání	Asistent pedagoga
41		Chůva pro děti do zahájení povinné školní docházky
41		Chůva pro dětské koutky
41		Kouč
41		Lektor dalšího vzdělávání
41		Manažer dalšího vzdělávání
41		Pedagogické minimum pro instruktory odborného výcviku
41		Specialista vzdělávání a rozvoje zaměstnanců
41		Školník
43	Zdravotnictví a farmacie	Člen první pomoci
43		Zdravotník zotavovacích akcí
44	Zemědělství a veterinární péče	Florista
44		Chovatel zvířat
44		Údržba veřejné zeleně
47	Nezařazená povolání	Nespecifická rekvalifikace dle Usnesení vlády č. 238/1991
47		Nespecifická rekvalifikace, dle Usnesení vlády č. 238/1991
47		Práce v ubytovacím zařízení
47		Základy podnikání
47		Základy obsluhy osobního počítače
47		Základy obsluhy osobního počítače
47		Základy obsluhy počítače

3. TISK A PRÁCE S VÝSLEDKY PROFESNÍ DIAGNOSTIKY

Pro poradenskou práci a ochrany dat o klientovi je zpravidla tisk vysvědčení umožňován na dvou tiskopisech, jeden tiskopis, strana 1/2 je v podobě grafického znázornění hodnot bez popisu, druhý tiskopis, strana 2/2 je analogický popis jednotlivých hodnot v pojmovém vyjádření. Jak již bylo uvedeno v úvodu, tento výstup je vhodný pro poradce a další psychologické rozborů využívané v pracovní a profesní diagnostice. Pokud se z tohoto z tohoto výstupu vytváří odborným poradcem podrobné zprávy pro klienta, tyto zprávy jsou zpravidla obdobou zpráv používaných v bilanční diagnostice. Viz ukázka na <http://www.comdicz.eu>. Klient zpravidla obdrží písemnou zprávu. Pokud je uvedeno v objednávce, klient obdrží i Výsledky pracovní diagnostiky v grafickém provedení a popisem.

4. ZÁVĚREM

Počítačový program COMDI modul B byl odzkoušen v r. 2002 a certifikován odbornou pracovní skupinou COMDI k 1. 1. 2004, upraven korelovan r. 2006 a naposledy k 1. 10. 2014. Je součástí programu COMDI vedeného pod č.j. EU CZ/98/1/82504/PI/1.1c/FPI.

Za kolektiv autorů programu COMDI modul B Vám přeji šťastný a spokojený vstup do produktivního života.

PhDr. Vladimír Široký
RCV, s.r.o.

Další vzdělávací aktivity k využívání metodiky COMDI zabezpečují zástupci RCV, nebo proškolení pracovníci úřadů práce.